

ZE-mail NIEUWS jaargang 3, nummer 13

Zaandam, 28 januari 2012

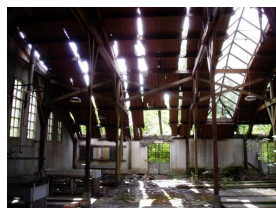
Steun de vereniging Zaaans Erfgoed ook komende jaren! Lid worden via: www.verenigingzaanserfgoed.nl Voor behoud van gebouwd erfgoed en z'n omgeving, 4 x per jaar cultuurhistorisch tijdschrift Zaaans Erfgoed; 2 leuke ledenvergaderingen; korting op activiteiten, voor lid met 1 introducté en digitale nieuwsbrief met actuele info.

Schrijf nu in voor Brunchen in De Bieb op 4 maart 2012. **Over de historie van Zaanse verf en kleur.**
[Lees verderop meer](#)

Noteer vast in uw agenda: de volgende Brunchen in De Bieb vindt plaats op zondag 25 maart 2012.
[Meer info in ZE-mail NIEUWS nr. 14](#)

Reserveer vast zaterdag 21 april 2012 10.00 uur voor de voorjaarsledenvergadering van vereniging Zaaans Erfgoed: [Meer info in ZE-mail NIEUWS nr. 14](#)

* * *

Waslokaal Hembrugterrein wind- en waterdicht

Na jaren zorg over ernstig verval van talloze monumentale panden op het Hembrugterrein is er nu goed nieuws. Als eerste kon afgelopen donderdag het rijksmonument Het Waslokaal wind- en waterdicht worden opgeleverd. Daarmee is verder verval voorkomen. Rijk, gemeente en provincie werken inmiddels samen aan herontwikkeling van het terrein tot de nieuwe cultureel-creatieve hotspot in de regio Amsterdam.

Het voormalig waslokaal uit 1936 heeft een interessante houten draagconstructie en gebogen lichtkappen in het dak. Het pand stond op instorten. (foto 1 en 2) Nu is het zover hersteld dat het kan worden ingebouwd door een nieuwe gebruiker. De oplevering ging gepaard met een feestelijke bijeenkomst waarbij mensen die betrokken zijn bij het project allen een stuk wasgoed ophingen, waardoor de tekst hersteld verscheen. Kleding en handdoeken van toen, zijn afkomstig uit de collectie van het Hembrugmuseum. (foto 3) Binnenkort volgen nog twee andere gebouwen, de affuithal (foto 4) waar al eens evenementen werden georganiseerd, zoals de erfgoedmarkt van 2007, en het zogenoemde 'stationsgebouw', eindpunt van de bedrijfspoorlijn, waarin het bezoekerscentrum van de HollandRoute, de Europese industrieel erfgoedroute, komt. Voor zover de financiële middelen het toelaten zal er steeds een gebouw worden gerestaureerd en geschikt gemaakt voor hergebruik. Al te grote wildgroei van struiken en bomen, soms midden in de gebouwen, wordt ook aangepakt vanwege de schade die ze aanrichten.

Bij de feestelijke bijeenkomst hingen de mensen die betrokken waren bij dit project allemaal een stuk wasgoed op zodat de tekst 'hersteld' te voorschijn kwam. Zie ook www.nieuwhembrug.nl

* * *

Aanbieding voor leden van vereniging Zaans Erfgoed

Nadat we onlangs herdachten dat Napoleon tweehonderd jaar geleden Zaandam bezocht, kan het publiek van Brunchen in De Bieb nu ook nog kennis maken met zijn personage. Voor 15 euro (inclusief drankje en garderobe) bezoekt u woensdag 8 februari, 20.15 uur in het Zaantheater de voorstelling **Napoleon op Sint Helena**.

Huub Stapel kruipt in de huid van Napoleon Bonaparte, die zijn laatste jaren gevangen zit op Sint-Helena, een ellendig stuk rots in de Atlantische Oceaan. Bewaakt door een Engels garnizoen van maar liefst 3000 man, probeert Napoleon de Keizerlijke grandeur hoog te houden... Naar een idee van **Ursul de Geer** schreef **Léon van der Sanden** een oorspronkelijk toneelstuk over Napoleon op Sint-Helena. Een spannend, aangrijpend en ook grappig stuk, compleet met zang en muziek. Liefde, vriendschap, wanhoop en verraad zijn de kleurrijke elementen van dit verhaal dat vrijelijk is geïnspireerd op historische gegevens. Met **Huub Stapel**, **Peter Bolhuis**, **Tijn Docter**, **Julika Marijn**, **Jip Smit** en **Sinan Eroglu**.

Reserveren Zaantheater

Kaarten à € 15 per stuk (inclusief drankje/garderobe) kunt u telefonisch reserveren van dinsdag t/m vrijdag van 13.00 uur tot 19.30 uur op tel: 0900 – 33 44 55 3 (€ 0,30 p.m.). De kaartverkoopbalie is dinsdag t/m vrijdag geopend van 13.00 uur tot 19.30 uur. Als er 's avonds geen voorstelling is, is de kassa tot 17.00 uur geopend. Vergeet niet te vermelden dat u gebruik maakt van de Zaans Erfgoed-aanbieding. Kortingskaarten kunt u niet via internet bestellen. Deze korting geldt niet op reeds gekochte kaarten of in combinatie met andere acties.

* Normale prijs: € 30,75

* * *

Brunchen in De Bieb

Zondag 4 maart 2012 organiseren vereniging Zaans Erfgoed en De Bieb voor de Zaanstreek weer een boeiende erfgoedbrunch. Nu over drieënhalve eeuw geschiedenis van Zaanse verf en kleuren. Plus een demonstratie van molenaar **Piet Kempenaar** van verfmolen **De Kat** op de Zaanse Schans. De brunch vindt plaats van 11.00 uur tot 14.00 uur in **De Bieb** Zaandam, gevestigd in de monumentale Zaanse Chocoladefabriek, Westzijde 170, Zaandam. Sprekers: **Rob van Maanen** van **Het Kleurbureau**. **René Prins**, bouwhistorisch onderzoeker van de vereniging **Zaans Erfgoed** en **Piet Kempenaar**, van verfmolen **De Kat** op de Zaanse Schans.

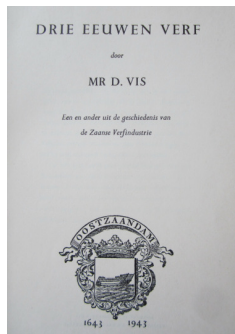
„Een tweede Zaanse Schans”, klonk het vorige week bij de opening van het nieuwe stadhuis van Zaanstad. Vanwege de schijn van houtbouw? Of om de toeristische aantrekkingskracht? Zeker is dat architect/projectleider **Sjoerd Soeters** zich bij het ontwerp van het nieuwe stadhuis liet inspireren door de traditionele Zaanse bouwstijl. Maar wel op geheel eigen wijze. Mogelijk is niet iedere vriend van het eeuwenoude Zaanse bouwen er blij mee. Maar je

kunt er niet omheen: de nieuwe kijk op de traditionele Zaanse houtbouw trekt enorm veel belangstelling. Niet in de laatste plaats door de veelheid van kleur die **Soeters** aan het groen wist te geven. (foto's links)

Daarmee zijn we beland bij een andere Zaanse traditie, de kleur. Wijkt die nou echt af van het kleurgebruik in andere delen van ons land? De Zaanse Schans trekt al 50 jaar van over de hele wereld toeristen aan met hét Zaanse groen. Maar in vorige eeuwen bewonderden toeristen aan de Zaan heel wat meer kleur, weet **Rob van Maanen** van **Het Kleurbureau** uit historisch bronnenonderzoek. Zie de kleurenwaaier die hij ontwikkelde. (foto rechts (boven)) Wat is er dan zo specifiek Zaanse aan onze kleuren? En waarom schilderde de Franse impressionist **Claude Monet** in de zomer van 1871 dan een Zaandams huis licht blauw?

Welke kleuren er in de loop der tijd per pand aan bod kwamen, zie je op de „kleurentrapjes” van **Rene Prins**. (foto rechtsonder) Dit is een „getrapt weegdeel uit de linker zijgevel van de Waakzaamheid”. Voor de restauratie van deze eeuwenoude herberg onderzocht **Prins** alle lagen verf die men al die tijd bij opeenvolgende schoonmaakbeurten over elkaar op de weeg had gesmeerd. Hij vertelt u ook over zijn onderzoek naar de historie van het kleurgebruik in **Het Weefhuis**, het bijgebouw van de Kogerkerk en op een losse plank uit 1750.

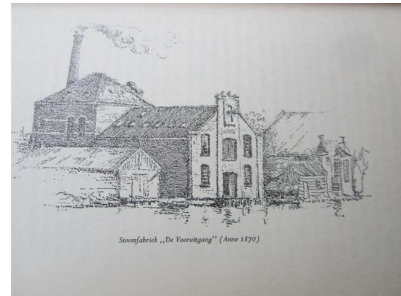

Al die kleur kwam van Zaanse verfmolens. Blijkens het boek Drie eeuwen verf van mr. D. Vis (foto uiterst links) gaat de Zaanse verfindustrie terug naar 1643. Specifiek was lange tijd de verfhoutmalerij, (hiernaast) „een bedrijf dat in de 18^e en vooral de 19^e eeuw veel werk en voordeel bracht.”

Daarover en nog veel meer vertelt molenaar Piet Kempenaar van De Kat, de laatste nog werkende verfwindmolen ter wereld. Hij belicht de oude

techniek, verfhoutsoorten en recepten van Zaanse verffirma's van weleer. Op de molen wordt nog steeds op ambachtelijke wijze pigmenten voor verf en krijt gemaakt. Kempenaar laat zien hoe!

De nieuwe verfmalerij Rembrandt van Heyme Vis IV, in 1925 gebouwd, met grote capaciteit, naar de eisen des tijds.

En dit komt ook leuk uit de verf. Even het geluid aan en klik:

http://www.youtube.com/watch?v=fVzi_JLbTYw&feature=email

Het programma:

- 11.00 uur: De Bieb open. Inloop met koffie en thee
- 11.30 uur: Brunch met broodjes van Lust Culinaire Genieten en Het Zaanse Bakkertje.
- 12.00 uur: Welkom
- 12.05 uur: Rob van Maanen van Het Kleurbureau over Zaanse en Hollandse kleuren.
- 12.25–12.40 uur: René Prins van vereniging Zaanse Erfgoed over het fenomeen kleurplankjes
- 12.40–12.55 uur: pauze voor koffie
- 12.55–einde: Molenaar Piet Kempenaar van De Kat over de geschiedenis van het verf maken en een demonstratie daarvan

Kosten: €10.00

Leden vereniging Zaanse Erfgoed en leden van De Bieb (+ 1 introducé) €7,50 p.p. Betalen aan de zaal. Vanwege het bestellen van de brunch is opgeven noodzakelijk. (onder vermelding lidmaatschap) Vóór vrijdag 2 maart januari 13.00 uur. Alleen via zemailnieuws@gmail.com of bij de balie van De Bieb Zaandam.

* * *